

De Standaard – Peter Vantghem – 20 juni 2025

50 jaar zomerfestivals: “Ze stonden met grote ogen te kijken naar wat wij deden”

De weide van Werchter tijdens de editie van 1984. © Belga

Met een stapel bierbakken, wat planken, misschien een tentzeil en daarop een folkie: zo schoten Rock Werchter, Sfinks, Dranouter en de Lokerse Feesten vijftig jaar geleden uit de startblokken, om niet meer om te kijken. Tenzij nu dan.

Wat doe je als je niet Mick of Jimi heet, niet in San Francisco maar in Werchter geboren bent en je op school verveelt? Hedwig De Meyer had in de roadmovie *Easy rider* (1969) zijn helden op Harley-Davidsons door het weidse Amerika zien cruisen, wat véél avontuurlijker leek dan op de fiets door de Tweebruggenstraat. “Die film maakte zo’n indruk op mij, dat ik ook de wereld wilde intrekken”, zegt hij.

Hij begon zijn queeste klein, door als discobar Flash Experience op weekendfuiven in de streek plaatjes te draaien van Deep Purple, Rory Gallagher en Uriah Heep. Hij was zestien, het jaar was 1970 en in België begon een lang proces van staatshervorming. The Beatles stonden op splitten en in het zuiden van Engeland, op het Isle of Wight, vond die zomer het grootste muziekfestival ooit plaats.

Ons land stond niet te blinken op de muzikale wereldkaart. Jacques Brel was met rust, de hit van het jaar was 'Ik ben verliefd op jou' van Paul Severs en The Pebbles maakten onderling ruzie. Om nieuwe muziek te horen moest je 's avonds afstemmen op specifieke radioprogramma's of platen kopen, maar één album kostte toen een half dagloon. Terwijl Led Zeppelin en The Who zich op buitenlandse podia onsterfelijk maakten, luisterden jong en oud in Vlaamse jeugdclubs en parochieuzalen naar kleinkunst, een lokale fusie van chanson en folk.

De eerste editie van Rock Werchter, in 1975. © rr

Rock Werchter, 1978. © rr

In die sfeer ontkiemden hier en daar muziekkernen die onze festivals zouden worden. Uit Sliedrecht, in Nederland, zakte een hippie met de tolkieneske naam Alfred den Ouden af naar Dranouter, waar hij een muziekcafé overnam en optredens ging organiseren. In Leuven begon de jonge retoricastudent Herman Schueremans, tussen het betogen door, bandjes uit te nodigen. In Werchter verwelkomde Hedwig De Meyer al eens een liveact in zijn dj-set. In Boechout waren zangers als Kris De Bruyne en Dimitri Van Toren graag gezien bij de jeugdbeweging. In Lokeren kwam zanger Walter De Buck, vernieuwer van de Gentse Feesten, vertellen dat de lokale kermis zoveel meer kon zijn dan een oubollig en jeugdwerend amalgaam van schietingen en koersen.

Vijftig jaar later staan zij op de kaart als de ‘pioniers’. Het folkfestival Dranouter, Rock Werchter, Sfinks Mixed en de Lokerse Feesten zijn boegbeelden van onze Vlaamse festivalcultuur. Samen ontvingen ze vorig jaar meer dan 600.000 dagbezoekers. In die vijftig jaar bereikten ze vijf generaties met een cocktail van muziek, picknick en gezellig samenzijn. “We hebben in België behalve frieten, chocolade en bier ook een festivalcultuur”, zei Herman Schueremans onlangs in deze krant. Wat hij bedoelt: in deze kleine regio hebben we abnormaal veel festivals en dat is niet zo evident. Ze komen en gaan, en allen danken ze hun bestaan aan enkele koppigaards die in 1975, naïef en gedreven, zaaiden waar niets was.

Bindmiddel

“En het bier ruikt overal/ En buiten ligt de kots/ ‘t Is zo plezant een boerenbal”: niemand die een Vlaams bierfeest anno 1975 beter kon schetsen dan Raymond van het Groenewoud op zijn tweede album *Ik doe niet mee*. Hij wist waarover hij sprak, want speelde hij naar eigen zingen niet in Aalst, Peutie, Zwevezele en Genoelselderen? In Vlaanderen vonden jongeren elkaar in parochiezalens, jeugthuizen, muziekcafés en jeugdbewegingen. Vaak met muziek als bindmiddel.

Hedwig De Meyer was leider bij de Chiro. “Daar keken we naar uit, elk weekend je maten zien, naar rockmuziek luisteren, een fuif organiseren. Zo hebben we in 1974, aan het begin van de zomer, een tent gezet bij het Chirolokaal waar we op zaterdag een fuif hadden en, omdat die tent daar toch stond, op zondag wat bands lieten komen, zoals Banzai en Kandahar. De fuif was succesvoller dan de concertdag. Ach, ik wist niets af van festivals. Jazz Bilzen was te ver: de jeugd was toen niet zo mobiel en hoogcommunicatief als vandaag. Een lokale fuif, daar kon je met je fiets naartoe. De Vlaamse jeugdbewegingen en jeugthuizen vormden een rijke voedingsbodem: je kon terugvallen op een bestaande structuur, logistiek, contacten en een beetje knowhow qua organisatie.”

In Boechout waren vier jeugdbewegingen actief: de Chiro, de KSA, de scouts en de KLJ. Er moet iets in het water gezeten hebben daar bezuiden Antwerpen, want de inwoners waren bezig met Vietnam, Franco, Pinochet. Er was een wereldwinkel nog voor die term was ingeburgerd en de christelijke vibe die in Vlaanderen veel taboes oplegde, draaide in Boechout naar links onder impuls van de priester-arbeider Walter Ceupens en de bijzondere missionarissenvereniging Bakstenen voor God. Toen de onnipresente Raymond daar kwam

zingen dat *“het enige wat me blijft/ Is een job/ waar ik niet tegen kan”*, zat Paul Schyvens (74) mee te knikken op de eerste rij. “Verstaanbare teksten over de dagelijkse verveling van jonge mensen: muziek was een wezenlijk onderdeel van ons zijn.”

Schyvens en zijn maat Ferre Wyckmans (73) hadden lang haar en droegen broeken met olifantenpijpen. Ze kenden elkaar van bij de scouts en de KSA, hadden politiek gestudeerd en huurden een oud huis, Les Clematitis, vanaf dan gekend als ‘de Villa’. Het werd een gemeenschapscentrum avant la lettre waar initiaties in oude ambachten (kantklossen, pottendraaien, boekbinden) plaatsvonden, naast filmavonden, debatten en folkconcertjes – en er werden pinten verkocht. “Ik stempelde toen, maar werkte tegelijk hier”, zegt Schyvens. “Mijn moeder durfde zich daarom niet in het dorp te laten zien.” Wyckmans: “De voorzitter van de CVP (*nu CD&V, red.*) kwam zeggen dat de oudste zoon van alles uitstak in dat rare huis. Boechout was zeer Vlaams en nogal burgerlijk en wij wilden daarvan weg. In de Villa wilden we een andere stem laten horen.”

In de zomer van 1976 kwam er een festival bij, in de tuin waar nog steeds twee sfinxen liggen te grijnzen. Sfinks Pop ontving in zijn kiosk, voor 450 bezoekers, onder meer Jesse Winchester, Lieven (Coppieters), Laurel & Hardy (in filmversie) en een piepjonge Marc Didden van *Humo*, die een stukje pleegde. In de tuin liep Warre Borgmans verrukt te orakelen dat “dit wel de totale vrijheid moet zijn”.

Sfinks, jaargang 1980. © rr

En een paar jaar later. © rr

Gezocht: doordouwers

Ondertussen bewoog er ook iets in Dranouter, een ingeslapen boerendorpje met 700 inwoners in de Westhoek. Alfred den Ouden (78) was in 1969 op weg naar het zuiden, toen hij in het golvende Vlaamse Heuvelland de rust vond die hij in Amsterdam miste. Hij vormde een succesvol folkduo met lokale schone Kristien Dehollander en samen namen ze in 1974 het dorpscafé De Zon over, waar ze concerten gingen organiseren. En zo kwamen de toen zeer populaire Wannes Van de Velde, Rum en De Snaar naar het hol van Pluto, en ook de Brit Martin Carthy, die ‘Scarborough fair’ had geschreven en Paul Simon gitaarles gegeven.

Zonder eigenzinnige doordouwers komt een festival niet tot leven. Wat Schyvens en zijn maten in Boechout deden, en De Meyer en Schueremans in Werchter, deed Den Ouden in Dranouter. Als een magneet trok hij jongeren aan. “Hij kwam in 1974 spelen in onze jeugdclub in Westrozebeke”, zegt Marnique Deswarte (74). “We dronken wat pinten en raakten aan de praat. Met zijn lange haren en baard was hij een exotisch figuur, een hippie die veel concerten gezien had in Engeland en Frankrijk. Terwijl ons leven zich afspeelde rond de kerktoeren, want we hadden geen geld en geen auto. Ik was door hem geïntrigeerd en zo ben ik trouwe bezoeker geworden van De Zon, en fan van Heuvelland, waar ik ook ging wonen.”

Het eerste festival van Dranouter, op 15 augustus 1975, had iets van een wijkfeest. “Ik moest toestemming vragen aan de burgemeester, maar die mens wist niet waarover ik het had”, zegt Den Ouden. “Voor het dorp was het iets totaal nieuws, en we werden sowieso al een beetje vijandig bekeken, als *aliens*. We kozen de koer van de jongensschool, omdat daar toiletten waren, ik gebruikte mijn eigen geluidsinstallatie en we boden speciale bieren aan. De toegang was gratis, ons budget 50.000 frank (1.250 euro, red.). Urbanus heeft ons die eerste keer gered: hij was eerder dat jaar komen spelen en omdat hij plots zo populair

geworden was, maakten we een flinke winst, die we in het festival staken. Zonder Urbanus was er geen Dranouter geweest.”

Dranouter, editie 2014. © Alex Vanhee

Dranouter, 2014. © Alex Vanhee

Jaak Meysman (71): “Ik vond het geweldig aantrekkelijk. Die opeenvolgende optredens, die ongekende sfeer, de animatie, zoveel leeftijdsgenoten die we niet kenden, en dan al die muziek die je kon leren kennen op één dag: het klopte helemaal. Folk past bij de pastorale streek, en het festival is er ook snel een ambassadeur van geworden. Rock vind ik meer stedelijk. Alfred heeft ons dat die dag doen inzien en we zijn helemaal met hem meegegaan.” Meysman en Deswarte stapten in 1976 al in de organisatie, als vrijwilligers.

Ook in Lokeren waren enkele jongeren van wal gestoken. Er waren vier jeugdbewegingen, twee jeugthuizen en één jazzclub in de Durmestad. Apart hadden ze al eens iets festivalachtigs geprobeerd, waaruit ze vooral leerden dat je als risicolopende debutant het weer mee moet hebben. In 1975 staken ze de koppen bijeen. “De drie partners droegen 5.000 frank bij”, zegt Jean Pierre Rosseel (72). “Van de stad en de overheid kregen we evenveel subsidies. En de zon scheen. Dat eerste jaar telden we 300 bezoekers, een groot succes, en een winst van 34.000 frank (850 euro, red.). Wat overbleef na terugbetaling ging in een kas, ook om de vrijwilligers op een mooi herfstfeest te kunnen trakteren. Het jaar nadien kwam er nog meer volk, en zo waren de Lokerse Feesten vertrokken.” De naam kwam van de Gentse Feesten, die mede door de goeie bereikbaarheid elke zomer de Lokerse jeugd weglakte. Vanaf 1975 veranderde dat.

Prehistorie

Vlaanderen was tot 1975 geen festivalland. Veel jongeren hadden de film over Woodstock gezien, maar dat er dichterbij huis ook goeie festivals hadden plaatsgevonden, was niet zo bekend. Zo was er in oktober 1969 een vierdaagse in Amougies, in Henegouwen, met Pink Floyd, Frank Zappa, Captain Beefheart, Archie Shepp en Yes. Daar waren toen 80.000 bezoekers. Andere sixties-iconen als T. Rex, The Moody Blues, Procol Harum, The Kinks, Cat Stevens, Donovan, The Who en The Small Faces passeerden in de jaren 60 in plaatsjes als Hoei, Ciney, Kasterlee en Woluwe.

In vergelijking met die Waalse en Brusselse dynamiek hinkte Vlaanderen een beetje achterop. Er was wel Jazz Bilzen, dat veel meer op folk en jazz inzette dan op popmuziek, maar te ver lag voor veel jongeren. Folk was nogal populair en omdat je er vaak maar één muzikant voor nodig had, vielen de kosten mee. En de lokale variant, kleinkunst, was hot. In Lokeren speelden Wim De Craene, Willem Vermandere, Vuile Mong en anderen op een plein bij de Vismijn, waar de stadskiosk opgefleurd werd met wat bloembakken. “We hadden geen andere ervaring dan de Gentse Feesten”, zegt Marc Delbruyère (80), een van de twee overlevende stichters. “Van security was er toen nog helemaal geen sprake. We bleven ’s nachts ter plekke om ons materiaal te bewaken. Met pannenkoeken en kaartspelen, tot de zon weer opkwam.”

Security was er blijkbaar nergens. “Toen we in Dranouter na twee jaar naar een festivalweide verhuisden, controleerden we natuurlijk de tickets,” zegt Jaak Meysman, “maar mensen konden heel makkelijk door de velden binnen sluipen. Ik denk dat een kwart niet betaalde.” Deswarte: “Het kon ons niet veel schelen, het festival wilde een vrijhaven zijn. De camping was gratis, mensen brachten eten mee, bier werd in glazen geschonken. Na elk festival moesten we dagenlang glas rapen in de weide voor de koeien er weer op konden.”

Ecologisch bewustzijn op Dranouter 2008. © belga

Ook in Werchter verliep dat eerste jaar gezellig amateuristisch. Hedwig De Meyer, die later met zijn bedrijf Stageco een van de grootste podiumbouwers ter wereld zou worden, herinnert zich dat hij die eerste keer schragen en planken ineen timmerde tot een oppervlakte van 6 meter op 12. “Er was niets, we vonden het allemaal zelf uit. De mensen mochten hun eigen drank en eten meebrengen. En controle? Je kon héél makkelijk gratis binnen. Die eerste keer heeft het festival tot 7 uur ’s morgens geduurd. (*schudt het hoofd*) Wat toen kon, is vandaag ondenkbaar. Het verliep allemaal héél gemoedelijk.”

“Brandveiligheid? Voedselinspectie? Security? Mobiliteit?” Paul Schyvens herinnert zich geen regels, al is dat misschien omdat hij er geen zou hebben aanvaard. “De Villa had een tuin, daar organiseerden we eerder al concerten, en dat transformeerde organisch naar een festival. Alleen met geluidsoverlast hadden we soms wat problemen. We sloten af om 22 uur, maar het liep weleens uit en dan klaagden mensen bij de politie. Maar ook niet te veel, want ouders hadden liever dat hun kinderen met de fiets tot bij ons kwamen dan dat ze naar Antwerpen trokken. We lieten veel toe, maar drugs absoluut niet.”

Geen protest

De goegemeente zag en liet gebeuren. Mensen wisten wel dat er een tegencultuur gepasseerd was, dat Parijs in mei 68 even in brand had gestaan, dat jongens lange haren en meisjes de pil hadden. Niet dat de plekken waar de festivals aan de Vlaamse klei werden onttrokken, broeihaarden van nieuwe ideeën waren. “In Werchter stonden ze met grote ogen te kijken naar wat we deden”, herinnert De Meyer zich. “Er was wel wat vandalisme, zoals plassen in brievenbussen en bloemen uittrekken. Maar er kwam geen protest. Een festival paste in de tijdgeest: jongeren wilden revolutionair zijn, we trokken in die tijd vaak de straat op om onze stem te laten horen tegen oorlog, tegen kernenergie en voor vrede.”

De Meyer kreeg, als verantwoordelijke organisator, wel de BOB aan zijn deur, die eens kwam horen wat er zich precies afspeelde onder dat tentzeil. “Zoals met Extinction Rebellion nu. Mijn moeder heeft het toen mogen uitleggen. Maar mijn ouders lieten me mijn gang gaan. Ik was een rebels type, maar heel wat leraars droegen toen ook nog de stempel van mei 68. Wat er in de lessen niet allemaal gezegd werd! Zelfs de pastoor van Werchter was een speciaal geval.”

Festivals lokten een bepaald soort jongeren, niet alle. De Meyer: “Je had jeugd die wilde dansen en jeugd die wilde fuiven. De eerste groep ging naar dancings, de tweede naar jeugthuizen, die vaak een band hadden met jeugdbewegingen.” Omdat jongeren voor hun achttiende niet in dancings binnen mochten, organiseerden jeugthuizen ‘dansinstuiven’. Tot in 1973 de wet veranderde en de jeugd vanaf 16 jaar de dancings in mocht. Zo verloren jeugthuizen veel publiek, en werd het moeilijker om een onafhankelijke werking uit te bouwen. Festivals boden een oplossing: ze brachten geld op en zwengelden de naamsbekendheid aan.

“In 1977 viel onze frank, letterlijk”, zegt Ferre Wyckmans. “Dankzij de reclames in ons programmaboekje waren we al uit de kosten nog voor het festival begon. Met de inkomsten van tickets en drank kon je een heel jaar verder, en dat was nodig, want we deden toch al gauw 300 activiteiten per jaar.”

Op festivals ontmoetten jongens en meisjes elkaar, wat in die tijd niet het geval was in het onderwijs en meestal ook niet in de jeugdbeweging. Marnique Deswarte: “We zitten hier dicht tegen de grens en omdat Franse jongeren vanaf hun veertiende op een scooter mochten rijden, twee jaar eerder dan de Vlaamse, pikten zij onze meisjes in, vooral bij dancings. Met de jeugthuizen, een muziekcafé en later dat festival, werd het speelveld opengetrokken, ook al omdat er in die dagen niet openlijk over seks gesproken werd. Er zijn veel kindjes gemaakt op ons festival.”

Groei zonder pijn

Na die eerste keer schoten de festivals al snel op. Dranouter en Sfinks, die samenwerkten om artiesten te laten overkomen, concentreerden zich op folk. De Lokerse Feesten hield het op kleinkunst: Johan Verminnen zou er uiteindelijk zeven keer komen, Raymond zelfs tien keer. In Werchter sprong men op de nieuwe, opwindende postpunk. Niemand dacht aanvankelijk dat het verder kon gaan dan 10.000 bezoekers en vijf jaar, maar daar besliste het publiek anders over. Deswarte: “In 1982 keken we voor het eerst aan tegen een begroting van 1 miljoen frank (25.000 euro), en daar waren we bang van. Je kon daar een huis mee kopen, en het dus ook verliezen.” In dat jaar werd Folk Dranouter een vzw, en hijzelf de eerste voorzitter.

In Werchter was de groei het explosiefst. In 1982 waren er 40.000 bezoekers en kon Hedwig De Meyer eindelijk zijn discobar – tot dan zijn broodwinning – opgeven. De forse boost had

veel te maken met Herman Schueremans, die vanaf 1976 als co-organisator was ingestapt. Hij was 22, had een goed uitgebouwd circuit, boekte bands en schreef over muziek: aan motivatie en visie geen gebrek. “We hadden een droom en we deden het gewoon, zonder goed te weten wat juist. Natuurlijk had ik nooit gedacht dat het zo groot zou worden, maar ik had wel gauw door dat er mogelijkheden waren om te groeien. Alleen al omdat er toen bijna niets was voor jongeren.”

Sinéad O'Connor op de Lokerse Feesten in 2008. © Alex Vanhee

Een eerste groeistoot kwam er al in 1977. Schueremans had op Jazz Bilzen 1975 een rockdrummer uit Koekelare ontmoet die ook graag concerten organiseerde (hij haalde in 1977 zelfs AC/DC naar Aartrijke) en mee wilde springen. Noël Steen legde in muziekcafé De Beurze aan de stamgasten uit dat wie 7.000 frank inlegde voor een nieuw festival in Torhout, bij winst 15.000 frank zou terugkrijgen. “We sloegen dat jaar een stel nadarhekken, balken en planken in elkaar tot een podium van 30 meter breed en 1 meter hoog. Daarover een tent van 40 op 40 meter, van De Vreese, uit Maldegem. Het was allemaal nattevingerwerk, er was nauwelijks infrastructuur te vinden. Ik moest twee zelfgebouwde toiletwagens opvissen uit het motorcrosscircuit. Maar Woodland (later Rock Torhout) lokte dat jaar met Philip Catherine en Dr. Feelgood 2.000 man, wat goed was. Het volgende jaar was de inzet 15.000 frank, met 30.000 winstkans. Er kwam 5.000 man voor Talking Heads en Rockpile. Maar ik droeg alle verantwoordelijkheid, en na afloop stond ik daar alleen met de afbraak. Toen heb ik er een vzw van gemaakt.”

Het dubbelfestival Torhout/Werchter had nog meer nieuwe ideeën. Zo sloot de laatste band af om 20 uur en bleef alles beperkt tot één dag. Steen: “Dat was een reactie op het driedaagse Jazz Bilzen, dat we als een hippiefestival beschouwden. Bij ons konden jongeren komen en gaan met het openbaar vervoer en dat stelde hun ouders gerust. Verder waren die

eerste festivals heel los van sfeer. Er was geen security en de gemeentepolitie moeide zich pas in 1985, na het Heizeldrama, om te zeggen dat we geen reclame meer mochten maken in Engeland – waar we ons natuurlijk niets van aantrokken.”

Dé oorspronkelijke hoeksteen, met name de lokale verankering, is dat ook vandaag nog. Schueremans: “We beseften meteen dat een goed festival moet wortelen in een gemeenschap. Wanneer je 22 bent, heb je niks, dus zoek je mensen die zich willen engageren: de Chiro, de voetbalclub, de fanfare, de verenigingen, tot in Rotselaar en Tremelo. We zijn snel gegroeid, zij die wilden, hebben dat proces van nabij mee beleefd. We hebben altijd voor de lokale verenigingen gezorgd en zo werden ze onze grootste medestanders. En ik durf te zeggen: mee daardoor is deze regio toch wat minder verzuurd.”

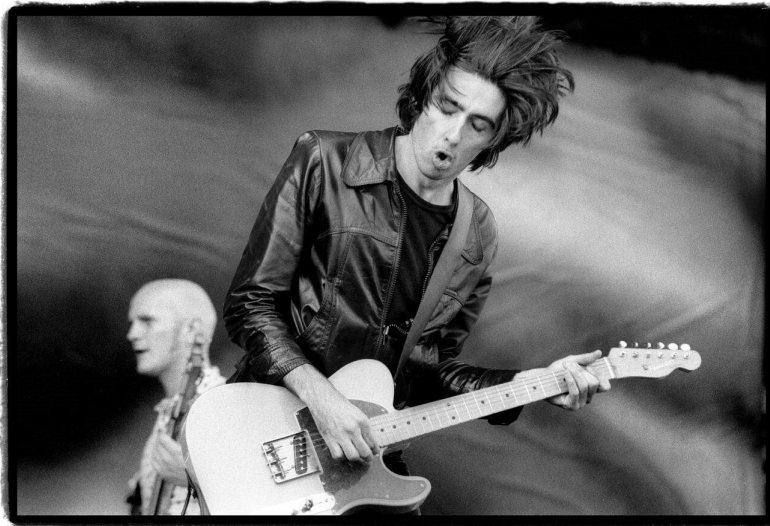
Jaarlijks rocklabo

“We mogen ongelooflijk content zijn dat we heel ons leven onze *goesting* hebben kunnen doen”, kijkt De Meyer terug. “Het festival is geïmplodeerd, generaties wisselden elkaar af, covid kwam langs, maar we zijn er nog steeds. De beleving is nu anders – die dansmuziek had ik helemaal niet zien aankomen. De vrijhaven van weleer is mainstream en business geworden, dat moet je toegeven. Mijn favoriete herinnering? Die avond in 1980 met The Kinks in de gietende regen. Maar ik ben vooral dankbaar. Ik hou van deze sector, met zijn no-nonsense aanpak en de korte communicatielijnen. Je weet meteen wat je aan elkaar hebt. Een businessplan hadden we niet, we volgden gewoon nieuwe bands en vonden oplossingen telkens wanneer er zich een nieuw probleem aandiende: klank, video, licht, podia, computers, crowdcontrol ... We waren een jaarlijks rocklaboratorium. Ik heb vrij snel gezien dat er met die podia vooruitgang mogelijk was en zo heb ik uiteindelijk mijn droom van *Easy rider* voluit kunnen waarmaken, toen ik met Genesis, Pink Floyd en zoveel andere bands de wereld afreisde.”

In Dranouter belandde het festival in 2015 terug in de dorpskom. In de jongensschool van weleer, nu de Klakeye, vinden ook concerten plaats. Buiten de kom staat sinds 2000 het muziekcentrum ‘t Folk. “In 1964 had ik Pete Seeger gezien in Haarlem en diens visie, muziek richten op een sociaal doel, is altijd mijn ding gebleven”, zegt Den Ouden. “Van in het begin had ik in Heuvelland de ambitie om iets op te starten dat zou blijven bestaan. In Vesdun, een centraal-Frans dorpje bij Bourges, had ik het zien gebeuren en ik wist dat het kon. Zelfs een centrum als ‘t Folk heb ik toen planmatig op papier gezet, weliswaar op kleinere schaal. Ook al ben ik er in 1987 met slaande deuren vertrokken, ik hou er een goed gevoel aan over. En ik denk dat folk, met zijn familiaal gevoel en geëngageerde inslag, vandaag hard nodig is.”

Rage Against the Machine op Torhout-Werchter in 1996. © Alex Vanhee

Evil Superstars op Torhout-Werchter in 1998. © Alex Vanhee

“Als het geregend had in 1975, dan waren de Lokerse Feesten er wellicht meteen mee opgehouden. Maar het was een succes en dus deden we door”, zeggen Jean-Pierre Rosseel en Marc Delbruyère. “In 1976 opnieuw, en het jaar daarna maakten we 100.000 frank winst. Maar een visie op lange termijn hadden we niet, en het was absoluut niet de bedoeling dat het zo groot zou worden. Als iets vijftig jaar lang bestaat, mag je zeggen dat je geslaagd bent. De sterkte is volgens mij dat leger van nu 800 vrijwilligers – er zijn slechts twee mensen halftijds in dienst hier. Ik ben zelf als vrijwilliger gebleven tot 2013. Nu ga ik er elk jaar een pintje drinken om oude vrienden terug te zien. Ik denk niet dat ik vijf dagen gemist heb in die vijftig jaar.”

Paul Schyvens is, samen met een groep vrijwilligers, alle documentatie over de voorbije vijftig jaar aan het archiveren om volgend jaar, bij de feestelijke vijftigste editie van het Sfinksfestival, te kunnen vertellen wat was en werd. “We zijn hier opgegroeid in een aparte sfeer, als anarchistische zoekers. Boechout was destijds echt een place to be waar veel mensen naartoe kwamen en zich vestigden. We hebben feesten georganiseerd die vandaag niet eens zouden mogen beginnen. Ik ben blij dat ik heel mijn leven regels heb kunnen ontwijken, en ik heb hier hard leren werken zonder te veel na te denken. Je wordt wat je doet. Heeft het geloond? Voor Ferre en mij wel. Het lijkt alsof het festival de enige overlevende is van dat hele verhaal van de Villa, maar let op: Boechout is al vier keer ‘fietsgemeente van het jaar’ geweest en bij de vorige verkiezingen was ze de enige gemeente rond Antwerpen waar de N-VA buiten het college van burgemeester en schepenen viel. Dat is allemaal geen toeval.”